

ZGODNJA DANICA.

KATOLIŠK CERKVEN LIST.

„Danica“ izhaja vsak petek na celi poli, in velja po pošti za celo leto 4 gl. 60 kr., za pol leta 2 gl. 40 kr., za četert leta 1 gl. 30 kr. V tiskarnici sprejemana za celo leto 4 gl., za pol leta 2 gl., za četert leta 1 gl., ako zadene na ta dan praznik, izide „Danica“ dan poprej.

Tečaj XL.

V Ljubljani, 16. grudna 1887.

List 50.

Pastirski list.

Častni duhovščini cele Goriške cerkvene pokrajine pozdrav in blagoslov od našega Gospoda in Zveličarja Jezusa Kristusa.

Častiti, preljubljeni bratje v Kristusu.

Škofje Goriške cerkvene pokrajine, zbrani v svoji metropoli v posvetovanje važnih cerkvenih reči in zadev, spolnujejo s tem razglasom težko vestno dolžnost.

Nekteri v imenovani pokrajini izbajajoči dnevnik in časopisi, bodisi politične ali leposlovne vsebine, prinašajo od časa do časa članke, iz katerih veje nekatolišk, časn in večni sreči našega ljudstva poguben duh. Sosebno v poslednjem času se je to zopet prigodilo in sicer na prežalosten, da, čez vse sramotiven način.

V resnici! Katoličani in protestantje, kristijani in neverniki spoštujejo našega sv. Očeta Leona XIII kot enega največjih papežev, s katerimi je božja previdnost obdarila Kristusovo cerkev. Celi svet, rekli bi, tekmuje, da bi bližajočo se petdesetletnico Njegovega mašništva kolikor mogoče slovesno obhajal. Sami naši cerkveni pokrajini je bila vsvojena žalostna izjema. Dnevnik „Slovenski Narod“, kateri vendar izhaja v čisto katoliškem narodu in kojega koristi, kakor terdi, hoče zastopati, se derzne častitljivega starčka papeža, očeta vesoljnega katoliškega kerščanstva, in toraj duševnega očeta tudi Našemu pastirstvu izročeni vernikov, rekli bi, na predvečer Njegove zlate maše imenovati — pero brani se zapisati — „izverg človeštva“!

Podpisani škofje bi ne imeli prav nič ljubezni do namestnika Jezusa Kristusa na zemlji, in tudi ne čustva za čast svojega katoliškega ljudstva, ako bi glasno in enodušno ne protestovali proti takemu sramotenju, kakoršno se težko kje drugje v novinarstvu nahaja. Tako počenjanje mora globoko žaliti serce ne samo vsakega katoličana, ampak tudi vsakega človeka, ki le količkaj plemenito misli.

Enake verste listi — in njim na čelu zopet „Slovenski Narod“ — si prisvajajo celó pravico, določevati, kako naj se obhajajo najsvetejše skrivnosti naše svete vere ter sv. Cerkvi zapovedovati, v kakem redu in jeziku naj se verše sveta opravila.

Iz svetega spoštovanja zakrivala je nekdanj sveta Cerkev prevzvišene skrivnosti sv. maše z obredbo, ki

se je zvala „disciplina arcani“; a dandanes se tirajo one iz posvečenih hramov na terišče narodnih in političnih strasti! — Do sedaj se je vrejevanje sv. liturgije, kakor n. pr. ono po sv. Gregoriju Velikem, vedno smatralo kot delo, izvrševano s posebno pomočjo božjo. A sedaj naj bi odločevali možje, o katerih se neredko splošno ve, da, če ne sovražijo katoliške cerkve, pa vsaj njene zakone popolnoma prezirajo. Najsvetejšim, za čast božjo nad vse gorečim možem, ktere je tedaj gotovo sv. Duh vodil, možem, ki so celó življenje žertvovali za svoje verne, ni prišlo na misel, da tuj jezik pri sv. maši ovira razširjevanje božjega kraljestva na zemlji, ali da se morda zaradi njega kerščanski duh ne more dovolj vglobiti v sercih vernikov; a dandanes se celó taki prederznejo proti temu modrovati in ustavljati se, koji ne samo ne pospešujejo katoliške Cerkve, ampak jo v besedi in dejanji spodkopujejo, da, ki naravnost in javno izpovedajo, da so pripravljeni celó odpasti od nje, ako bi ne hotela vstreči njihovim tirjavam!

Toda, — molčimo o Cerkvi. — Zgodovina do današnjih časov nam kaže mnogo narodov, ki so se vkljub tujemu jeziku v liturgiji povzpeli v omiki tako visoko, da se niti od daleč ne more ž njimi meriti omika vseh onih različnih narodov, ki so imeli in imajo svoj lastni obredni jezik. In vendar se smatra narodni obredni jezik kot neobhodna tirjatev narodnega razvoja in velikosti!

Podpisani škofje smatrajo za svojo dolžnost slovesno obsoditi počenjanje, s katerim se zanikavajo vsa ona načela, na kojih sloni cerkveni red in disciplina. Celó škofom ni dovoljeno, vvajati v cerkveno liturgijo novosti; ta pravica prideržana je sv. apostolski Stolici. Se li tedaj more terpeti, da bi se zasebniki, bodisi duhovniki ali neduhovniki, vtikali v stvar, ktera nikakor ne spada v njih oblast in področje?

Podpisani tudi ne morejo nikakor priznati, naj bi se ravnala Cerkev, njene naredbe in bogoslužje po spremenljivem vsakdanjem mnenji ali pa po narodnostnih ali političnih tirjavah.

Kdor hoče biti katoličan, mora vedeti, da Cerkev ni naredba človeška, ampak nadnaravna, božja, ktero vodi sv. Duh. Vedeti mora, da ne morejo ukazovati narodi Cerkvi, — človek Bogu, — ampak nasprotno Cerkev narodom, — Bog človeku, — kako naj se versko življenje vravnava in v javnem ter skupnem bogoslužji



izraža. Pravi katoličan vé, da je dolžan Cerkev brez-pogojno vdanost in pokorščino, in da Bogu ugovarja, kdor Cerkev ugovarja.

Kdor drugače misli, podreja božjo naredbo — Cerkev — poljubnosti in razsodbi človekovi; zanikava njen nadnaravni, božji značaj; nasprotuo pa obožuje stvar — narod. Kdor tako misli, zavzema — da naj-vgodnejše sodimo — stališče protestantov, ki smatrajo svoje cerkvene načelnike le kot zastopnike in pooblaščence narodove, od katerih se potemtakem lahko tirja, da naj nad cerkvenim vladarstvom gospodujejo narodne in politične težnje in da naj ona iz njih zajema svo-jemu delovanju namen in smér. A na katoliškem sta-lišči ta nikakor ne stoji. Kajti katoličan vé in spoznava, da so papež in škofje od sv. Duha postavljeni, vladati Cerkev božjo. (Dej. ap. 20. 23.)

A ravno zarad tega je podpisanih škofov sveta dolžnost, krepko in s polno oblastjo svojega poklica vzdigniti se proti gibanju, ki je i po načelih, iz katerih prihaja, i po načinu, v katerem se javlja, popolnoma sposobno, ponižati od Boga ustanovljeno Cerkev v brez-voljno orodje človeških teženj; omajati v narodu versko zvestobo; raztergati vez, ki edini ljudstvo z Rimsko Stolico, središčem svete Cerkve, postavljenim od samega Jezusa Kristusa; spodkopati strogi cerkveni red; izro-čiti konečno zasebnemu ali pa javnemu mnenju učiteljstvo, zakonodajstvo in sodstvo v cerkvenih zadevah.

Sicer je pa tudi politično jako kratkoviden, kdor misli svoj narod s tem poveljati, da pred vsem seje med-nj razpor in si prizadeva zмести ga v verskem obziru. Ali mar ne sega narodu v oserčje in mu ne zamori jednotnega postopanja v prvi in bistveni kali, kdor zdaj skrito, zdaj očito, vedno pa zagrizeno dovolj, ruši edinstvo njegovega katoliškega prepričanja, edinstvo med ljudstvom in duhovščino, edinstvo in soglasje narodovega življenja z нравstvenimi zakoni svete vere? Kratko, ali ne pije narodu mozga iz kosti, kdor mu krade katoliško vero? Ali ne uničuje narodu upa in nade, kdor, kakor se godi v nekterih leposlovnih listih, kuži mladino z opolzlostmi v zapeljivolepi besedi? (Da, koliko je takih tudi med nami, ki zastavijo pero, češ, narodnemu slovstvu v prospéh; toda pri tem po-zabijo na oni strahoviti „gorjé“, s katerim grozi božji Sodnik „tistemu človeku, po katerem pride pohujšanje“.) (Mat. 18, 7.) Zatoraj škofje vsakemu narodu tudi v po-litičnem obziru le koristijo, ako njegove voditelje opom-nijo, da je le Bog in njegova sv. Cerkev prvi vir vse socialne edinstva in da brez njega ni mogoče nobenemu narodu utemeliti si prave sreče in zadovoljnosti, kakor pravi sv. pismo: „Beatus populus, cuius Dominus Deus eius“: (Ps. 143. 15) srečno ono ljudstvo, kteremu je Bog Gospod (ter voditelj, kakor v zasebnem in očitnem, tako v narodnostnem in socialnem življenji itd.)

(Konec nasl.)

Sveta Družina.

Poljski spisal J. B. Zaleski.

Prosto poslovenil J. Bilc.

(Dalje.)

II.

Tu druga je, nadzemeljska večerja!
Poslušali so vsi zvestó mladenča,
Besedo vsako da uho zasliši;
Ker to je kruh nebeški, kateri dušo
Nasititi za vekovečnost more.
In Jezus seje seme ... da obilo

Za sad stoteri. Časov brezdnó meri
S prorokovim prevzvišenim očesom:
Zdaj da mu Marta čašo zaželjeno.

Govoril je o tajstvu najsvetejšem,
O kelihu nam danem, da nam bo
V daritev in zaveze nove znamenje.
Govoril zopet o Melkišedecku:

„V človekovi podobi rajski angelj
Prehodil zemlje širne je dežele
Pred leti davnimi, povsod razširjal
Naj vikšega je čast in večno slavo.
A ljudstva zapustila so resnico,
Malike so častila, kakor nekdanj.
Pa tu in tam od svetega je vira
Ostala kapljica do dné današnjega,
Bolj čista, kakor nauk nam jo brani.
Ta kaplja se prečudno bo množila,
Postala bo morjé — zveličar rodú
Prišel na svet je Božji Sin včlovéčen.

„Že zdaj se svétíl je obraz mladenču
V bliščobi božjega odrešenika.
Da gledali so komaj Ga vmerljivi.
Na zemljo vklonjeni kričé: „Hosana!
Na vekomaj češčén naj bo Gospód!“
V zamakujenju trepečejo jim serca
Zavoljja čuda, ktero gledali so.

Kak srečno tukaj čuti se sercé!
A zopet zaigrá otročje — ljubko
Krog Jezusovih rožnih ust smehljanje.
Vesél otroško razvedruje zbrane,
Sej radosti nedolžne On ne brani.
Pa že na potovanje Jožef kliče:
In serčno, zvesto vdane dragim gostom
Nekoljko pota spremljajo jih vse.

Raduje mesto se. Terpsikore
Cesarjev slavni dan okrog oznanja:
Pijani vrišč, bliščoba ničeva!
V oklepih lesketajo se vojaki,
Rojijo tu mogotci sprideni,
Mehkuži se bahajo s kožami
Mogočnih levov. Ajdom pa sledijo
Na konjih, zlata, biserov blesteči
Naj bogateji Judje. Kruha, iger
In krika, radosti dovelj je danes,
Premilostjiv je rimski Jupiter!
Radujte se, da serce vam se smeja!
Sej nad človeštvom brez preneha suče
Pregrozen bič, nabrušen meč Tiberij,
Pošast s cesarskim lovorom krog glave.
In tudi on, ki ga namestnika
Izbral si cesar je iz dna pekla,
Neizrečeno divji, krut in skop,
Izpija kakor tiger z mrtvovíne,
Katero vergel mu vladar, vso kri:
Mogočni Publij; a do dvajset lét
Poprašaj: kdo mogotca še pozná!

Pobožna družba težko se preríne
In ko v nevihti ptič plašnó se skriva,
Kjer tu al tam koticék varen najde;
In vedno še hrumí poganov slavnost,
Šumí čezdalje bolj. Borilcu čast
Razlega se junaškemu Kazarju:
„S pestí udarcem prvim v prah poderl je,

Na mah je umoril junca groznega!
Kak gorostasno ljudstvo je Evksinsko!

In nihče ne ozrè se na mladenčka
Slabotnega, ki ljudstvo to, ki svet
V podnožje slave svoje bo položil.
Še Lazar, Nikodém, celó oba
Voditelja gosposkim someščanom
Ne brígata se zanj, ko mimo gresta.

Blešči v livadah se zelenih Cedron,
In ríbnjak, kakor zerkalo, ob bregu
Bekéčejo ovce, skakljá mladína
In kópa si ovčice v vodi bistri;
Veséle deklice razširjajo
Po dolih pesmice in rožic vence.
Povsodi je le sméh, brezskernost, radost.
Svetuje Jezus tu počivati.
Ker skoraj dolga pot se bo začela,
In tu je vse tak selsko, tak prijazno.
In komaj sedejo po travi, glej!
Prederzen kot vrabiček z gnezda, tako
Približa tu se detek, deklica tam,
In vedno več, stojijo vsi že tukaj,
Sicer boječi, brez strahú so danes.
Prelepo sprimlje Jezus otročiče;
Otroci gledajo Ga, čudijo se.
Dozdeva se jim, da jim znan je davnej,
Ko da tovarš jim je in verstnik iger.
Stareja deklica derži v naročju,
Vtešuje brateca naj mlajšega,
A vse dobrikanje in trud zastonj je.
„Oj tiho, tiho, drago dete bodi!“
Pa Štefan joka, joka se še vedno.
Al ko ga Jezusova roka takne,
Slabotne berž ročiče kvišku vzdigne,
In skrije v mehkih kodrastih se lascih,
Kot ptica drobna v maternih perutih.
Poljubi Jezus Ga, poljub ta sveti
Nebo je vídilo: oj! za poljub ta
Prelil boš deček ti življenja kri,
V zakonu nozem prvi mučenik.

Pa čas beží. Ljubezni svete vneti
Jokáje poslové se dobri starci.
Živalico zajezdi Jožef zvesto,
Na herbtu drugi Dete in Marija
Sedita; in pozdrav še eden srečen, —
In zdaj domóv tje proti Galileji.

(Konec prih.)

Ogled po Slovenskem in dopisi.

Iz Ljubljane. (Papeževa veljava.) Kakor se pri kakem potresu ali v drugi nevarnosti otroci zbirajo k očetu, tako v današnjih viharjih časih vse tiši k sv. Očetu Leonu XIII v Rimu. Tudi v Ljubljani in drugod po naši deželi je dosti vernikov, ki že komaj čakajo, da bi se podali k zlati maši sv. Očeta v Rim. Precej jih je, ki želé že zdaj za božične praznike se tje podati, dasiravno je za Avstrijance še le mesec april odločen.

V Rim se ozirajo vsi prijatelji blazega reda, kakor je bilo ob času Gregorija Vélikega, pravi eden berlinskih listov. Tedaj k očetu v hudih časih! Celo Bismark je očitno priznal, da Skala sv. Petra je tisti

predmet, ob katerim se bo razsula „ladija norcev,“ (brezbožni) duh sedanjega časa. Strup časovega duha se je ta pot zagnjezdil v republikanstvo. Da bi Evropo spravili v sužnjost sedanje duševne soparice, so Lassale in tovarši odgojili socijalno demokratovstvo (rudečkarstvo), pospešil je to denar judovskih skrivnih društev. Sedanov dan so ti ljudje preslavljali kakor rojstni dan francoske republike, ter se nadjali, da iz Pariza proizdejo republike romanska, germanska in slovanska, Rim pa bil bi središče. Za ta namen so že na Kapiitoliju bili postavili velikansk framasonski tempeij. — Pariz pa republikanizma ni povzdignil v slavo, temveč stermoglavil ga je zlagoma v brezno sramote, uzél mu videzni slavní venec. Menili so rudečkarji, da bodo ravno lansko leto zmagoslavje obhajali v Belgiji in v Ameriki; pa dobilo je rudečkarstvo po glavi. Ravnokar so popisovali ameriški časniki, kako je bilo kacih 5—6 rudečih človekoklavcev v Ameriki sramotno obešenih, drugi za zmeraj ali za dolgo časa v ječo obsojeni. Imenitni prijatelji so se rogovilstvu odtegnili, podpore pešajo; nezadovoljni vsih stanov se jih poslužujejo le še pri volitvah, da povdarjajo veliko zamerzo ljudstva zoper sedanje politiške in meddružbinske razmére, pravi „Märk. Kirchenbl.“

Leon XIII med tem kliče: „Sursum corda“! Kviško serca! K Bogu se obrnite, molite, veliko molite po vsem svetu, da nam pomoč pride z višave v sedanjih viharjih časih! Svét to potrebo čuti, povsod se rad sliši glas vesoljnega očeta, vsa blaga serca se v Rim obračajo. Velik je Leon XIII, ter eden sedanjih pisateljev, Albertus v Schöningh-u pri Paderbornu, pravi v nekem spisu, da sedanjo dobo se papeštvo vsestransko priznava kakor moralična vélika moč (moralische Grossmacht). Toraj je tudi jasno, zakaj se vesoljni svet pripravlja na zláto mašo Njega, ki je „Lumen de coelo“ — „Luč z neba!“

Iz Ljubljane. (Po katerem potu?) Na kateri podlagi so slovenski časniki zmožni zediniti se in narodu res koristiti? Psevdo-liberalizem se je bil pred nekaj leti zagriznil tudi med Slovence, opravil pa ni družega, kakor da je misli razcépil in je sedanji trenutek razdjanje veliko. Kaj je temu vzrok?... Brezvérstvo in nenravnost liberalnih in brezvérskih časnikov v prvi ali drugi versti. Kar niso tuji mogli, so domači pripomogli, in so še več hudega storili kakor tuji, pa sej so bili tudi ti tuji po duhu, le po jeziku toliko domači, da so zamogli še več škodvati. Iz nezdrave korenine ne izraste zdravo drevo. Strup se sam ujé. Eden listov, ki je bil jél občinstvo po deželi kužiti, je kmalo poginil; drugi je nedavno sam sebi zasekal smertni udarec; tretji se je s svojo černo nespodobnostjo do konca pogreznil te dni. Beletriškim je učeni dr. Mahnič dobro posvetil. Sploh se med Slovenci ne bojo ohranili listi, kateri mladine ne olikujejo v katoliškem duhu. Ko bi se bila taka določnost že prej razodevala, kakor zdaj, najberže bi imeli že lepo ustanovljeno politično in lepoznanstvo časništvo na verski in нравni podlagi, ktera edina je zmožna, veljavno slovatvo ustanoviti ter narod res olikovati in blažiti.

Tedaj, Slovenci, zapustite pot, ki ni pot našega naroda, in hodimo po pravi poti, zidajmo na vérski in нравni podlagi, na kateri edini se more res narod osrečiti; vse drugo so slepila in goljufije. Nočemo popisovati, koliko zlega je lažnjivo prostomišljaštvo te leta že storilo našemu narodu, sej to je obilno znano; opominimo naj samo, da na verski in нравni podlagi bi že davno bili lahko imeli edino in narodno zastopstvo v deželnem in državnem zboru, in v šolah bi bili vsaj

toliko ohranili, kolikor so Tirolci ter bi bila mladina veliko bolje odgojevana po vsih šolah.

Dajmo torej slovo prostomišljaškemu sanjarstvu, ki je popolnoma goljufno in pogubno našemu narodu in našemu rodoljubju, ter se skupno obrnimo na pot, ki bode na verski in нравni podlagi naš narod peljal do prave sreče.

Marsikteri, zdaj že postarni mošče so bili pred kaj leti nastopili prostomišljaško pot, in zlagoma so se sami prepričali, da po tej poti se naš narod z naglim korakom dervi v popoj — časni in večni; tedaj: nazaj — na pravi pot, dokler ni še vse zamujeno!

Z Gorenjskega. (Nova maša.) — „Vsa Mošenjska fara se danes res veseli: Rojaka, novomašnika: radostno česti!“ tako se je bralo med družini primérnimi pozdravi o priliki, ko je po 25 letih bila v Mošnjah zopet „nova maša“ v praznik Brezmadežnega Spoč. tja Marije Device. Rojak in novomašnik je bil čast. o. Avrelij Knafelj, ki si je zvolil biti frančiškan, in je tudi za to slovesnost naprosil gospoda tega čestitega reda kot govornika, namreč č. o. Konstantina Luserja, lektorja v Kamniku. Ta nam je izverstno in poljudno povedal, kak je bil poklic Marijin, kakor je novomašnikov, — kako je bilo delovanje Marijino, in kakošno mora biti mašnikovo; — Marija je dobila plačilo na zemlji že, in posebno v nebesih je postala Kraljica; — na zemlji prezirana, v nebesih poveljčana. Tudi frančiškan, kakor sploh vestni duhovnik, je mnogokrat zaničevan; pa tega se ne ustraši; sej ima pri svojem pastirovanju vendar veliko veselja že na tem svetu, pa lepo upa, da reši veliko duš večnega pogubljenja; upa pa tudi, da dobi za vestno spolnovanje svojih težavnih dolžnosti v večnosti krono pri Jezusu in Mariji.

Petje, katero je izverstno vodil domači Mošenjski g. učitelj Ignacij Rozman, ki je povabil čeverstega I. tenorista, g. učitelja Franja Rus-a iz Ljubljane, in sosedu, g. učitelja iz Dobráve, Konrada Mali-a, v ta namen, in pri katerem je tudi domači organist g. Ivan Hafner verlo sodeloval, je v obilni množici zbranim domačim in družih duhovnjim faranom pokazalo, kako naj se pri slovesnih ss. mašah poje.

Da se je pa ta slovesnost v Mošnjah res lepo obhajala, zahvaliti se je za g. novomašnikom gotovo preč. domačemu gospodu župniku: Fr. Kumeru, katerega serčna želja je bila, da bi vendar čez 25 let farani v farni cerkvi bili pri „novi sv. maši“ sina domače fare, ne prašaje za trud in stroške, česar se gostoljubno serce gospodovo ne ustraši. Zahvaliti se je potem vsem čč. gospodom, ki so ob takem času in vremenu slovesnost res slovesno storili, zlasti prečastitemu gosp. dekanu Josipu Razberšku, in tako oddaljenemu č. o. govorniku. Bogoslovec č. g. Fr. Hribar, novomašnikov prijatelj, je o tej priložnosti pokazal, da hoče biti iskren duhovnik. Bog mu vterdi zdravje, da bi čverst, kakor njegov prijatelj, prihodnje leto obhajal svojo lastno „novo mašo.“ Tudi njegovi domači bodo tisti dan rekli, kakor so starši, brata, sestra in svatje, č. o. Avrelija novomašnika, da, vsi Mošenjski farani bojo vskliknili: oj kako ginljiva in pa tudi pomenljiva je slovesnost prve ali „nove sv. maše!“ Žal, da menda v Mošnjah dolgo časa zopet nove maše več ne bo!

Iz Radeč poleg Zidanega mosta. (Odhod preč. g. fajmoštra) „Ljuba Danica,“ naznani častitim bralcem odhod našega obče priljubljenega dušnega očeta prečast. gospoda Andreja Pavliča.

Druga adventna nedelja je bila za nas Radeške farmane žalostna in ostala nam bo nepozabljiva, kajti ta dan so se poslovili in našo faro zapustili naš gospod

fajmošter, kateri so tukaj neutrudljivo delali v vinogradu Gospodovem lepo število lét, namreč 18 lét 5 mescev, ter so se preselili na svojo novo faro k Mariji Devici v Polji. To nedeljo o 1/27 so imeli še sv. mašo. Pri pridigi, ki so slovo jemali od svojih ovčic, se je vse solzilo in reči smem, da najkrepkejšega moža suho ni ostalo oko. Cerkev je bila napolnjena s poslušalci tako, da najmanjši prostor ni ostal prazen, kajti kdor je mogel, prišel je v farno cerkev k prvi službi Božji, da bi jih še enkrat videl in njihove zadnje nauke slišal. Pri slovesu so nas spodbujali k obilnemu vdeleževanju pri službi Božji, k pogostnemu prejemanju svetih zakramentov in in k rednemu kerščanskemu življenju. Vsakemu stanu posebej so dali primérnih nauk, izročili nas v varstvo Marije Device in našemu farnemu patronu sv. Petru; slednjič pa so nam podelili očetovski blagoslov.

Dan svojega odhoda podali so se na pokopališče, kjer počivajo njihov oče; umerli leta 1877. in so molili za mir in pokoj svojemu očetu in za rajne farmane. Še bolj ginljivo pa je bilo po dokončani popoldanski službi Božji. Ljudstva se je zopet obilno zbralo. Gospod fajmošter so se podali v cerkev, počastit presveto Rešnje Telo; — a ko se čast. gosp. prikažejo iz cerkve, da bi se vsedli na voz in se odpeljali od nas, premilo so se oglasili zvonovi iz lin belega zvonika, ki so celi fari naznanjali, da odhajajo od nas skerbni dušni pastir. Takrat je zbrana množica zagnala glasen jok, vse se je gojetlo, da bi še enkrat odhajajočemu gosp. očetu roko poljubilo ter se z njimi poslovilo.

S solznim in milim očesom gledala je množica za vozom, da ji je spred oči zginal; potem se je pa žalostna domu povračevala, odhajajočemu gospodu skozi in skozi vse dobro želeča. Cela Radeška fara žaluje za skerbim in izverstnim gospodarjem, za prijaznim in ljudomilim očetom. Farna cerkev in podružnice pričajo, kako so bili vneti za lepoto hiše Božje; opravila o velikih praznikih veršile so se slovesno v cerkvenem duhu; najboljši delo pa so nam storili lansko leto, ko so nam preskerbeli sv. misijon, ki je še v živem spominu v celi fari.

Pa koliko revežev je bilo nasitenih v župnijski hiši za časa njihovega tukajšnjega bivanja, to le sam Bog vé. Sedaj nas sicer ločijo hribi in doline od Vas; ali misli naše so pri Vas in v živem spominu bo ostalo, kar ste tukaj dobrega storili. Ljubi Bog naj vam v obilnosti povrača!

J. V. m.

Peš-potovanje z Juga skoz Slovenijo v Rim. (Dalje.) Obiskala sva velekrasno cerkev, nekadaj jezuitovsko, Device Marije, imenovane „Maggiore.“ Potem šla v opravništva za parobrode v Ankono, Benetke, ali Raveno. Drugi dan je odplovil parobrod, toda potnikov niso hoteli sprejeti zaradi kolere.

Ob 5 popoldne 3. sept. odideva iz Tersta poleg morja proti Miramaru, c. kr. primorskemu dvoru. Solnce zabaja za morje, morská plan in lahni valčki, s katerimi igrajo večerne sapice — vse se zlato žari. Lepa cesta vodi tik morja. Krasni dvor Miramar se na skali vidi čarovno iz morja pred nami. Veličasten je ta večerni prizor. —

Gospod! ako si Ti tako čudovito lepo stvaril in mnogoverstno olupšal že zemljo, ktera je bivališče nas grešnikov; kakova še le je ona večna dežela, stanovanje, kjer Ti Vsegamogočni vidno prebivaš s svojimi izvoljenimi, svetimi in pravičnimi!

V mraku došla sva v čudovito umetne in velekrasne vertove miramarske; ob uri, ko že ni dopuščen vhod, pa je prijazni častnik c. kr. vojaške tukajšnje straže naju priljudno sprejel, ko sva mu povedala potovanje svoje. Odbral je moža vojaka, ki je slavensko-

serbaki govoril; drugi bili so Magjari; ta prijazni mladeneč - vojak nama je razkazal naj znamenitiše oddelke vertov in veleumetnih naprav. Peljal naju je pri malih vratih pri morju van, prevodil do samotne gostilne tik morja. Tu smo večerjali. Nemir gostov pa bil je tolik, da naju bilo je strah tu prenočiti. Vprašam mladega moža Slovence, bi li vedel povedati, kje bi se mirno prenočilo? Prijazno naju povabi seboj na svoj dom. Šli smo precej visoko in došli k hiši, ki stoji na čudo prijetni višini tik morja. Prijazno sprejeti, s kavo postreženi, sedeli smo pred hišo v razgovoru; pod nami globoko pa je šumljalo morje. Na morju vse polno malih barčic, v njih ribiči loveči morske ribe.

„Gospod, vso noč smo lovili, pa nič vjeli; ali na Tvojo besedo bom vergel mrežo.“

Čarovno milo je bivati na višavi tu poleg morja pri svitu mile lune in nebrojnih zvezd, ki se odsvitajo v morskem zrcalu — in tiha noč pokriva vse.

„Zdrava morska zvezda, Božja Mati zlata in Devica vedna, neba srečne vrata.“

Tu višje na hribu je vas Kontavelo, bila je ondi huda kolera. Ljudje so molili, zdihovali in milo jokali; ponižno in dobrotljivo se zadržali, ter se prav kerščansko obnašali. O, ko bi tudi taki bili in ostali v zdravju in sreči, brez posebno proteče nevarnosti; kako dobri, verli in istiniti kristijani bi to bili!

4. septembra nastopiva pot v Rim okolo morja po suhem. Greva po stezi k sv. Križu, visoko na bregu pri morju. Obiskala sva prav čedno župnijsko cerkev sv. Križa, zajutrekovala, potem se podava po veliki cesti preko Nabrezine proti Teržiču (Monfalcone). Na polpota med Nabrezino in Teržičem je veliki grad Devín na skali, visoko tik morja. Razgled je tu veličasten po morju; na jugovzhodno vidi se Terst, na južno stran morje in Istra; oddelki suhe zemlje segajo daleč v morje; na večerno stran vidi se slavni Oglej z visokim zvonikom, potem pa otok Verbanò z lepo božjepotno cerkvijo bl. Device Marije.

Opoldne dojdeva v Teržič. Tu ne čuješ več slovenskega govora; vse je samo furlansko. Od tod dalje je lepa pot, kakor med vertovi po prijetni ravnici. Na večer dospeva v Cervinjano, blizu meje med Italijo in Avstrijo. Obiskavši Najsvetejše v župnijski cerkvi prenočila sva pri prav dobrih in poštenih ljudéh.

„Gospod, mračí se in dan se je nagnil; ostani pri nas.“

5. septembra. Nedelja. Ob sedmih v cerkev, spoved v slovenskem jeziku; tu je govor ljudstva samo italijansko-furlanski, vendar svečeniki znajo dobro slovenski, ker so pod nadškofijo goriško. Vsi duhovni so v spovednicah, mnogo ljudstva pri spovedi. Na to sv. obhajilo, potem pa sv. maša. Ljudstvo tu je verlo verno in pobožno, prosto-ponižno, čedno opravljeno; cerkva polna vérníkov, zadržanje izverstvo pri vsih. Zvonjenje lepo vbrano in veličastno.

„Gospod Jezus Kristus, ker si se ponižal bistveno pod podobo kruha k meni slabemu in nevrednemu priti; bodi z menoj in vodi in podpiraj me, ko idem iz mile in ljubljene očetnjave Avstrije v tujó državo, v Italijo, blaženo zemljo mnogobrojnih Tvojih velikih in svetih služabnikov, svetnikov in svetnic, sedaj pa tolikih framasónov in prostomišljakov!“

Ob devetih pred poldnem greva preko državne meje.

Zahvalil sem Boga za varstvo in pomoč, — tudi angelja varha vse Avstrije in angelje varhe vseh škofij, župnij in posameznih prebivalcev, krajev, kodar sva dosedaj potovala.

Ko sva stopila na zemljo italijansko, napravila sva sv. križ, molila k Bogu trojnoedinemu. Poklicala

na pomoč blaženo Device Marijo, sv. Jožefa, ss. ap. Petra in Pavla ter vse one Svete, kateri so v tej pokrajini zemlje živeli, ali v nji počivajo njihovi sveti ostanki. Priporočila sva se angelju varhu Italije, angeljem varhom vseh škofij, župnij in posameznih kristijanov v tej deželi.

Pri tej priliki naj omenim in serčno priporočim sledeče: Navado imam, v vsaki župniji počastiti prvo Najsvetejšega v presv. Zakramentu oltarja, potem blaženo Device Marijo, na to one Svete Božje, katerih sveti ostanki se hranijo v župnijski in po vseh cerkvah in kapelah njim poddruženih. Slednjič počastim in se priporočim angelju varhu župnijske cerkve in vse župnije, ter vsem angeljem varhom v župniji. Tako storim, kadar dojdem v drugo biskupijo ali državo, mesto, selo ali hišo. Skusil in prejel sem po tej pobožni navadi premnogo milosti, pomoči, mnogokrat očitne varstva, rešenja, dobro opravilo in mnogoverstne dobrote; v časih prav čudovito, osobito v turških pokrajinah, na potovanjih v domačih in tujih krajih.

(Dalje nast.)

Iz Lorete, 6. grudna. (*Peš-potovanje k zlati maši sv. Očeta Leona XIII v Rim.**) Mila „Zgodnja Danica,“ prosim, naznani dragim katoliškim Slovincem iz peš-potovanja od 14. novembra 1887.

Potoval preko Slovenije v Terst. V glavnem tergovskem mestu pri morju čakal sem dva dni na prevožno preko morja jadranskega. 2. decembra odplovil sem ob 10. v noči na parobrodu z imenom „Asirija“ vesoljuega društva italijanskega parobrodstva. Italijansko parobrodsko društvo je mnogo ceneje od avstro-ogersko-Lojdovega. 3. decembra priplovili smo v Ankono ob 1. popoldne. Plavba po morju bila je mirna in velekrasna pri svitu lune.

Malo okrepčal se v lepi Ankoni, odšel sem peš čez krasne gričke in doline proti ljubi Loreti. 4. decembra došel ob 9. dopoldne na krasni griček; od tod se zagleda pervipot mila in veleslavna Loreta.

Solze veselja in serčnega ganutja so me polile, ko zagledam veličastno baziliko in visoko kupolo nad njo, pod katero stoji presveta hišica blažene Device Marije, Božje in naše ljube Matere.

Ob 10. pred poldnem, 2. adventno nedeljo 1887, bil sem že v veličastni baziliki in v presv. hišici Device Marije. Velikanska in veleslavna cerkva, v kateri stoji preslavno svetišče: Marijina sv. nazarenska hišica je čudovito krasno opravljena. Sedaj se slovesno obhaja tridnevnicà k slavnemu prazniku brez madeža izvirnega greha spočete Device, Božje Matere Marije. V jutro in na večer je slavnostna pridiga in veličastna služba Božja z velelepim, nebeško milim petjem v slavo včlovečenja Boga Najvišjega in Njegove brezmadežne deviške Matere Marije. 10. decembra je naj slavniji praznik tu, čudežno prinesenje sv. hišice v Loreto po angeljih.

5. decembra došli so mnogi ogerski romarji iz Rima v Loreto. Večinoma duhovskega, nekaj pa tudi svetovnega stanú obojega spola. Mnogi zmed ogerskih romarjev so se obnašali izgledno v presv. hišici Marijini. Nekteri so se pa prav neugodno obnašali v spotikljej drugim pričujočim — z rokami na herbtu so zvedavo in poveršno ogledovali presv. hišico Božje Matere. Proti cerkvi gredé so oholo smodke pušili. Ali — ko jim je apostolski spovednik, za potnike nemškega jezika, živo in mično dokazoval in pojasnoval zgodbo znamenitosti presv. hišice Marijine, so se vsim serca otajala. Popoldne

*) Naš romar, ki popisuje potovanje v Rim, od leta 1886, nam piše tudi z novega romanja iz Lorete. Vr.

so vsi prav spodobno in pogosto stopali v slavno sve-tišče Marijine hišice in iskreno molili včlovečeno Besedo Božjo, častili brezmadežno Devico, Božjo Mater, ki je svoje dni v ravno ti hiši stanovala. Mnogi so se zapi-sovali v vesoljno družbo presv. hišice Marijine; nekteri svečeniki ogerski so tudi sprejeli od velikega ravnatelja slavne družbe sv. hišice polnomočno pismo, da bodo doma vérne sprejemali v to častito in milostno družbo.

Zalostno in graje vredno pa je, da so nekteri ogerski romarji šli v Rimu k grobu piemonškega kralja Viktorja Emanuela, v Panteonu, in so se zapisali v obiskovalno knjigo na grobu umerlega kralja, ki je toliko kvara in žalosti učinil sv. apostoljski Stolici. — „Ako je Bog Izraelov vaš Bog, deržite se Njega; ako je pa baal bog vaš, poprimite se njega!“ — Dvema Gospodoma ne more nikdo ob enem služiti. —

Dragi Slovenci! V bratovski ljubezni bodi pripo-ročeno Vašemu vernemu sercu, in to iz presvete hišice Božje in naše Matere Marije:

Ako pojdete v Rim, lepo se pripravite in povsod pokažite dobro, pobožno, véрно-katoliško serce in slo-venski značaj.

Dosti je Vas Slovencev, deržite se skupaj. Napra-vite pravo slovensko romanje v Rim k petdesetletnici mašništva sv. Očeta Leona XIII. Pét škofij je večinoma slovenskih, toraj dogovorite se; menda se bojo vender kteri našli, kteri Vam bodo to in ono po domače tol-mačili.

Vzemite v obiskovanje Loreto — Rim — Asisi, kteri pa tudi blaženo sv. goro Alverno in Bolonjo k čudežno sedečemu truplu nestrohnjene sv. Katarine Bo-lonjske, in pojdite v Padovo k čudežnemu grobu ljubega sv. Antona.

Pokažite v Loreti, da je Vam vernim Slovincem presv. hišica Devica Marije draga in mila, pokažite s tem, da obilno pristopite v lahko in pa velezaslužno družbo „sv. Marijine hišice“, in s tem vekoviti spominek postavite pri presv. hišici Marijini.

Mili in dragi Slovenci! v presv. hišici bl. Devica Marije bivam in tudi za Vas kličem: Češčena Marija, milosti polna! itd.

Kmalò bom v Rimu; od tam kaj več. —

Oče naš, ki si v višavi, Molimo Te tù v nižavi!

Sveto Bitje na višavi,
Oče mili, naš Gospod,
Moli Tebe tù v nižavi
Vedno naj človeški rod!
Slava, dika, Njemu bodi,
Naj počeščen bo povsod,
Ki stopinje naše vodi,
lu varuje nas nezgod!

Oče naš, ki si v nebesih,
Sveto Tvoje je Imé;
Duh Tvoj bivaj nam v telesih,
Naj posede nam sercé!
Vlada Tvoja k nam naj pride,
Gospoduj nam vsaki čas;
Naj po Tvoje se izide
Vse v nebesih in pri nas!

Kar za dušo nam je treba,
Milostno Gospod nam daj;
Pošlji doli Ti iz neba
Svoje milosti nam slaj!

Kruh vsakdanji nam dodeli,
Ne pozabi nas otrok;
Pošlji dežja, rasti veli,
Žegnaj trude naših rok!

Grehe naše nam odpusti,
Milostno se spomni nas;
Oče, nikdar ne pripusti,
Da prezerli Tvoj bi glas,
Ki nas vedno opominja:
Odpustiti vsakikrat;
Vsa terdoba naj izginja,
Če te vžali rojstni brat!

Čas skušnjave nam odverni,
Reši greha nas nezgod;
Milostno se k nam obrni,
Dobrotljivi naš Gospod,
Če nas satan zalezuje,
Ko nas skuša grešni svét;
Če meso nam spone kuje,
Daj, Gospod nas Ti otét!

Kar smo tukaj Te prosili,
Milostno, Gospod, nam daj;
Daj pomoč nam v vsaki sili.
Srečno vodi tje nas v raj! —
Slava, dika, Njemu bodi,
Ki je Stvarnik, naš Gospod;
Ki stopinje naše vodi,
Vsih varuje nas nezgod!

I. Z.

Razgled po svetu.

Dunaj. „Hvala Bogú, ljudstvo ne verjame več libe-ralnim časnikom!“ Taki glas se razlega po Dunaju in z Dunaja. Hudobija in zanižarnost je tako dolgo poče-njala, da tudi na preliberalnem Dunaju se ji tla pod nogami spodbijajo. Ni davno, ko so tolik strah imeli pred judovskimi časniki, da si srenjski svét podob Zve-ličarja, darovanih od zvestih katoličanov, ni upal po šolah na stene pripéti. Toda brezbožnost in laž imate puhlo gospostvo. Beseda „kerščansko“ je tudi v li-beralnem srenjskem odboru na Dunaju zopet v veljavi, kakor piše „Vaterld.“ To kaže med drugim naslednji do-godek. Manjščina in večina v zboru sta storili nasvet, da naj se sv. Očetu v Rim pošlje čestitanje za „zlató mašo,“ in nasvet je bil sprejet enoglasno. — No, Ljubljana, kaj pa Ti?! Je slavno obhajeno to mesé juná, na Dunaju je bil 8. t. m. očiten shod v prid zlate maše sv. Očeta papeža Leona XIII. Omenjeno bodi, da med mnogimi naj višjimi gospodi. škofi itd. je bil kar-dinal Gangelbauer v kardinalske obleki, papežev nuncij nadškof Galimberti, izmed svetnih mnogo aristokracije, knez Windischgrätz, gr. Leon Thun, grof in grofinja Hohenwart, gr. Falkenhayn, fzm. Huyn itd. itd. Grof Pergen je pričel sejo s kratkim ugovorom in omenil, kako se katoličani vsih narodov skušajo, kateri bi o zlati maši več ljubezen skazali vesoljnemu očetu vsega kerščanstva, kako bi bolje skazovali neprelomljivo zve-stobo do sv. Stola. Jetnik v Vatikanu, slabi starček, oplenjen vsaktere svetne moči, obhaja veliko zmago, močnejšega se bode skazal kot so njegovi dozdevni premagovalci, močen po ljubezni, zvestobi in pokorščini svojih otrok, ki so pripravljeni vse darovati za svojo

vero, za namestnika Kristusovega na zemlji. Povdarjal je, kako se je še pred kratkim psovala vera itd., zdaj pa je vedno bolj živo klicanje: „Le eno rešenje je zoper nevarnosti, ki proté človeškemu družbiustvu: povernitev h kerščanskim načelom.“ Na njegovo povabilo je vsa preslavna družba zaklicala: „Slava našemu sv. Očetu Leonu XIII!“ — Na govornikov nasvèt je shod po daljnopisu Sv. Očetu naznanil „naj zvestejšo ljubezen in nepremakljivo vdanost.“

Nato je kardinal nadškof v vnetem govoru povdarjal, kako se avstrijski narodi s svojim presvitlim cesarjem na čelu z drugimi narodi poskušajo v ljubezni, vdanosti, češčenju namestnika Kristusovega. Nasledovala sta daljša govora dr. Müllerja in dr. Jož. Porzerja.

Dr. Müller je govoril o papežu kot kralju, učniku in velikemu mašniku; dr. Porzer pa o previdnosti Božji v zgodovini oziroma na papeže. Iz poslednjega govora samo malo beséd: „20. sept. 1870, ko so bili (Sardini) „Porto Pijo“ prestrelili, je Pij IX zbral diplomatiški zbor in je pričel njega slovesno protestoval zoper to dogodbo. Ta protest, če tudi se kabineti niso nanj ozirali, ostane s plamenečimi čerkami zapisan v zgodovini, in dokler se mu ne bo zadostilo, se ne bo povernil mir in pokoj v Evropo... Ako se kaže na to, da vpliv in moč sv. Stola se je ravno poslednje leta tako znatno narasel, akoravno brez svetnega gospostva, bi jaz odgovoril: 1. Ako je že jetnik, v svojih pravicah vtesnjeni papež, skazoval tako blagorno djanje, koliko polnost duhovnih dobrót bi bil še le razširjal, ako bi bil svoboden. (Dobro, dobro!) Sicer pa se mi ta ugovor dozdeva podoben temu-le: Človek je bil sedemnajst lét zapert, došla ga je pa sreča, da se je pri dobri svoji natori zdravega ohranil, in ko se čez 17 lét skaže njegova nedolžnost in ga pusté iz ječe, mu kličejo: Kaj se boš pritoževal, sej nisi umerl v ječi! (Šumeča, dolga pohvala.) Pa nič ne marajmo, protestu Pija IX se bode še zadostilo, in sicer ne proti Italiji, ampak z Italijo in po Italiji... Potem govornik pojasnuje, kako živo se že zdaj na Laškem v ta namen dela in giblje, da naj se poverne papežu, kar mu je uzeto.

Med živo in šumečo pohvalo je predsednik Pergen sklenil shod z obljubo, da med letom 1888 bode odsék središnjega odbora za papeževo slovesnost pripravil splošnji katoliški tabor, in sicer o priliki, ko bode naš presvitli cesar Frančišk Jožef I spolnil 40. leto svojega vladanja. Vsled telegrama iz Rima je kardinal nadškof pričujočim pred razhodom podelil papežev blagoslov.

Inomost. Od 1. grud. dalje se po vsih cerkvah oo. jezuitov obhaja praznik pobaževanja peterih mučencev družbe Jezusove. V kratkem pride na svitlo o njih knjižica v Inomostu.

II. Bratovske zadeve N. lj. Gospé presv. Jezusov. Serca.

V molitev priporočeni:

Na milostljive priprošnje N. lj. G. presv. Jezusovega Serca, sv. Jožefa, sv. Nikolaja, ss. Hermagora in Fortunata, naših angeljev varhov in vsih naših patronov Bog dobrotno odverni od naše dežele poboje, umore in samomore, odpad in brezverstvo, prešestvanje in vse nečistosti, sovraštva, preklinjevanja in vse pošastne pregrehe in velike nesreče. — Zakonska, da bi se v miru zedinila. — Dva otroka sta v hudih boleznih serčno priporočena za zdravje. — Uboga šolska mladina, da bi bila obvarovana spačenosti

kužljivih tako imenovanih klasikov. — Razuzdan sin priporočen za spreobrnjenje. — Hud sovražnik svete Cerkve za spreobrnjenje.

Zahvale.

Tisoč in tisočkrat bodi zahvaljena Naša lj. Gospa presv. S., sv. Jožef sv. Ant. P. za hitro in dobrotno pomoč, ki sem jo prejela, ko je bil zbolel pri nas funtiček za smertno boleznijo davico. Dasi ravno smo imeli skerbnega in modrega zdravnika, vendar očitno spoznam, da je to storila le božja pomoč. Dostojno se ne morem zahvaliti, prosim toraj vse častivce Marijine, sv. Jožefa, sv. Antona P., da bi se z menoj zahvalili za tako očitno pomoč.

V Ljubljani, 13./12. 1887. *Antonija Breskvar.*

V strahu, da me utegne zadeti neozdravljiva bolezen rak, sem obljubila opravljati devetdnevno v čast N. lj. Gospé, sv. Jožefa, sv. Antona P., sklenila sem tudi zahvalo v „Zg. D.“ naznaniti, ako bom uslišana. Izrekujem torej serčno zahvalo iz dna serca milemu trojedinemu Bogu, Naši ljubi Gospej presv. Serca, sv. Jožefu, sv. Antonu P. ter želim, da bi mi vsi udje pomagali za neprecejljivo dobroto ozdravljenja častiti, hvaliti in moliti Boga, častiti pa tudi Našo lj. Gospó in imenovana čudodelna svetnika.

Z Gorenskega, 8. dec. 1887.

J. Ž.

Zahvala Mariji prečisti Devici in sv. Jožefu za podeljeno zdravje.

Vsak vnet častilec Marije Device željno pričakuje prijaznega mesca majnika, kateri je Materi Božji posvečen. Staro in mlado se veseli prijetnih „Šmarnic“, da bi zopet svojo nebeško Mater častili in se v njeno mogočno varstvo in obrambo priporočevali. S tesnim srcem in solznimi očmi se poslavljajo Marijini častilci zadnjega dne krasnega majnika pri sklepah Šmarnicah od svoje ljube Matere Marije, kateri se imajo toliko zahvaliti, ktera jim je že tolikrat v dušnih in telesnih potrebah pomagala.

Ravno tako sem tudi jaz 31. majnika slovo jemal s pobitim srcem in z otožnimi čutili pri sklepah Šmarnicah v kapucinski cerkvi v Celji od Marije Device, misleč, da so to moje zadnje Šmarnice na svetu. Začela me je namreč napadati huda in nevarna bolezen, vsled ktere sem tako o-label, da so mi zdravniki svetovali, nemudoma šolo zapustiti — bil sem takrat v sedmi latinski šoli v Celji — se domov podati in na deželi zdravja iskati. Da je bil to za me strašen udarec, bode vsakdo lahko razvidel. Ni se toraj čuditi, da pri Šmarnicah pri sklepi pesmi:

„Z Bogom! dans Marija pravi.

Z Bogom! ljubo vas pozdravi“ i. t. d.

so me solze bitke žalosti polile, mislečega, da je to zadnji „Z Bogom!“ da morebiti ne bode več dolgo, in bodem za zmiraj svetu zaklical „Z Bogom!“

Zapustil sem tedaj Celje, nevedoč, če ga bodem še kedaj videl. Moj gospod ravnatelj mi je dal štiri mesce odpust, da bi doma, vsega duševnega delovanja prost, vsaj nekoliko okrevaj. Popustil sem toraj vsako duševno delo, sprehajal se vedno po prostem zraku, po polju, po gozdih, sploh v zelenjavi: ali posebnega zboljšanja na zdravju nisem zapazil. Preiskati sem se dal šesterim zdravnikom, kateri so se v spričevanju (konstatiranju) bolezni vsi strinjali, namreč, da sem bolan na pljučih, in da moja slabost in omotice izhajajo vsled pomanjkanja kervi. Od teh šesterih zdravnikov so trije terdili, da nisem ravno nevarno bolan, pa varovati se moram vendar le močno, posebno se duševnega delo-

vanja kolikor mogoče izogibati, ker drugače bi bolezen tako huda postala, da bi vsaka zdravniška pomoč bila zastoj. Drugi trije zdravniki pa, in sicer bolj izurjeni in skušeni, so mi na serce polagali, da naj za dve leti, ali pa vsaj gotovo za eno leto šolo popustim, ker bolezen je zelo terdovratna. Tudi moji prijatelji in znanci so bili tega mnenja.

Kaj tedaj storiti? Kterega zdravnika še za svet vprašati? Komu se zaupati in svojo nadlogo potožiti? V tej moji stiski me č. g. J. M. opozorijo na sv. Jožefa, rekoč: „Sveti Jožef je že toliko ljudem pomagal, zakaj ne bi tudi tebi? Opravljaj njemu na čast devetdnevnic!“ Pri teh besedah se mi serce umiri, čutim se precej olajšanega in začnem opravljati devetdnevnic na čast svetemu Jožefu. Po dokončani devetdnevnic se čutim nekoliko boljšega. Toda vsled svoje neskerbnosti sem si zgrajve zopet nekoliko pokvaril.

(Konec nasl.)

Listek za raznoterosti.

Iz Ljubljane. Novi imenik okrajine Sv. Križa hervaško-kranjske za leto 1888, natisnjen v Blaznikovih dedičev tiskarni v Ljubljani, kaže kakor naslednje:

Varhinja vsega reda je prečista Marija Devica brez madeža izvirnega greha spočeta.

Varstvo okrajno je Sv. Križ. Vesoljni vladar Sv. Cerkve: Rimski papež sv. Oče Leon XIII. Zavetnik reda manjših Bratov je prezviš. kardinal Janez Simeoni.

General vsega reda sv. Frančiška je: Visokočastiti P. Bernardin Portu-Romatski.

Provincijal te okrajine: Prečastiti P. Evstahij Ozimek.

Kustos: Prečastiti P. Tadej Gregorič, ob enem tudi prokurator.

Definitorji prečastiti P. P.: Rudolf Dolinšek, Placid Fabijani, Viktor Jerančič, Krizogon Greznik.

Red v tej provinciji ima 12 samostanov, 73 mašnikov, 28 klerikov, 33 laikov, 26 terciarjev; vseh skupaj 160. Umerlo jih je preteklega leta 8. R. I. P.

Novo mašo v frančiškanski cerkvi je v praznik brezmadežnega Spočetja M. D. zjutraj ob 5 imel čast. P. Marko Lesko-Barburič, ob 9 pa čast. P. Jožef Zovko, oba Dalmatinca. Pervemu je pridigal čast. P. Jožef, drugemu pa preč. P. gvardijan Placid.

„Slovenski Pravnik“ bode 1. jan. 1888 nadalje izhajal — 1. dan vsacega mesca po dve poli. Vrednik mu je dr. Alfons Moschö. Cena za celo leto 4 gld.

Novosti. Zlatomašniku sv. Očetu Leonu XIII. Zložil J. Krek, vglasbil A. Foerster. Lično delce kat. bukvarni po 10 kr.

Prevozač. Historijska pripoved od Antonije Klitsche de la Grange, ki so jo Senjski gg. bogoslovci prevedli v hervaški jezik v poslavljenje sv. Očeta Leona XIII, zato ima podobo sv. Očeta na čelu. Dogodba je iz časov Gotov, ki so pod Alarikom Rim plenili. Branje je gniljivo, beseda omikano hervaška.

V katoliški družbi je preteklo sredo, 14. t. m., prav čversto govoril gosp. Pihlar o sovražnikih svete Cerkve, zlasti pa „imenokatoličanov“, kateri jo čertijo ali iz hudobije, ali pa iz zadolžene nevednosti.

† Janez Volčič, župnik v Šmarjeti, daleč znani pisatelj spodbudnih bukev, ena naj lepših cvetic med duhovstvom, vseskozi blaga in čista duša — je umerl 14. t. m. ob 3½ popoldne za boleznijo pšenom. Bodi z vso priserčnostjo priporočen vsim rojakom. Pokop je bil odločen na današnji dan, 16. t. m. R. I. P.

Zoper ples. Učiteljska konferenca za Kopersko je predlagala, da naj bi se plesi zaprečili, kolikor je mogoče. Vsak pametni mora priterditi, da plesi niso le naj bolj prismojene bedarije, temuč so tudi hudi oviri npravne odgoje, za kakoršno skerbeti je učiteljem po postavi zapovedano.

Maribor. Škofjski vodnik družbe sv. Detinstva je imenovan č. P. Ljudok Wellenthal; njemu se lahko pošiljajo in dobivajo se pri njem reči za to družbico.

Dunaj. Kakor Dunajski srenjski odbor poprej, tako je Dunajski deželni zbor 13. t. m. enoglasno sklenil: papežu čestitati za zlato mašo, ter je deželnemu maršalu naročil, da naj zverši to slavno nagrado do sv. Očeta.

Ne v Ameriko! Teržaški škofjski list od mesca novembra spominja duhovne pastirje, naj ljudem odsvetujejo, da ne silijo v Ameriko, česar ne želé ne naši državni ukazi in ne ameriški državni sami. — Največ bi taki opomini tekli, ako bi evropski državni posnemali ameriške oziroma na davke, na vojaščino in še v nekterih drugih zadevah. Tudi mnogi srenjski odbori, zlasti po mestih, ki nikoli niso pri koncu s svojimi prikladami in nakladami, naj bi si to zapomnili... Evropa, zlaščaj bremena svojim otrokom; potlej bado ponosni na svojo domovino, kakor so Amerikanci na svojo!

Dobrotni darovi.

Za ubožne dijake: Čast. gosp. J. Z. 5 gld. — Čast. gosp. župnik Stan Šranc 3 gld. — Neimenovana 2 gld. — V. r. kontesa Auerspergova 1 gld. — Neka gospa 40 kr. — Čast. g. župnik M. Tomec 5 gld. — Čast. g. farni oskerbnik Val. Bernard 1 gld. — 2 gld. s pristavkom: „Da bi Miklavž prinesel šibo tistim, katerim jo narodnost več kot vera.“ — Dobrotnica H. 1 gld. — Neimenovana 20 kr. — „Notranjec“ 1 gld.

Za sv. Detinstvo: Čast. gospod župnik M. Tomec 4 gld. — Neka oseba po čast. g. kapl. Andr. Zdolšku 5 gld. — Iz Repenj 6 gld. 33 kr. — Po čast. g. kapl. Gašp. Majerji iz Hinj 5 gld.

Za sv. Očeta: Čast. gosp. župnik M. Tomec 6 gld. (za zlato mašo). — Marijini otroci v Loki 10 gld. (za zlato mašo). — Gospa Terez. Hefler 1 gld. — Študeno po č. g. faruem oskerbniku Val. Bernardu 10 gld. — Černiverh nad Idrijo po č. g. vikariju Ant. Damiceljnu 20 gld. (za zlato mašo). — Vis. r. grofinja Auerspergova s kontesama 50 gld.

Za stradalajoče Kristjane v Tonkinu: „Ne auferatur inde Regnum Dei“ — 10 gld.

Za cerkveno poškodovanje v Knežaku: Neimenovana 2 gld.

Za bratovščino sv. Leopolda: Neimen. 2 gld.

Pogovori z gg. dopisovalci.

G. S. A. v Vip.: Bode se zgodilo; manj truda in stroškov pa bilo, ako bi take reči sami naravnost poslali.